

„Een lastig punt is ook de stigmatisering van psychiatrische patiënten. Als ze al beseffen dat ze ziek zijn, willen mensen daarover bij een sollicitatie vaak geen openheid geven, zeker in het begin. Komen ze na een paar brieven of gesprekken steeds niet verder, dan vraag ik soms of ze een volgende keer toch niet eens kunnen proberen hun aandoening naar voren te brengen. Dat kan in hun voordeel werken. Een werkgever weet dan waar hij aan toe is. Soms wil een bedrijf bovendien maatschappelijk ondernemen en biedt het daarom iemand met een psy-

chiatrische achtergrond graag een plek.”

Uitgangspunt zijn voor Van Hout niet de beperkingen van een werkzoekende, maar zijn talenten. „Een van mijn cliënten wil graag in een supermarkt werken. Hij heeft daar echt oog voor. Als hij een winkel binnenloopt, ziet hij meteen wat hij op een andere manier zou aanpakken. Voor zo iemand moet een baan te vinden zijn. Misschien zal hij vanwege zijn ziekte af en toe uitvallen, maar met zijn inzicht heeft hij zeker een meerwaarde voor een bedrijf”, aldus de jobcoach.

Joeri Otten (l.) en Hiske Becker van een van de drie Amsterdamse VIP-teams (Vroege Interventie Psychosen) op huisbezoek bij een patiënt.

een jobcoach heeft. Deze toont zich even later bezorgd. „Ik heb het idee dat het minder goed met Mehmed gaat. Hij kon bijna geen volledige zin uitspreken.” Mogelijk moet de medicatie van eens per drie weken worden verhoogd naar elke veertien dagen, oppert Otten.

Aan het eind van de middag volgt een verheugend telefoontje. Ali is teruggekeerd in het passantenverblijf. Otten spreekt hem door de telefoon. „Hij zegt dat beter met hem gaat en dat hij zichzelf niets zal aandoen”, zegt de hulpverlener na afloop. „Mor-

gen ga ik naar hem toe.” Met een zucht van verlichting sluit hij de werkdag af.

Ter bescherming van hun privacy zijn de namen van de patiënten gefingeerd.
>>refdag.nl/ggz >>vipamsterdam.nl.

Contact met realiteit verliezen

Een psychose is een psychiatrische aandoening waarbij mensen het contact met de realiteit verliezen. Ze hebben bijvoorbeeld het idee dat anderen niet meer te vertrouwen zijn, horen stemmen die opdrachten geven, zien dingen die er in werkelijkheid niet zijn of hebben het gevoel steeds in de gaten te worden gehouden. In Amsterdam maken jaarlijkse zo'n honderd mensen, voornamelijk adolescenten, een eerste psychose door. In september 2006 ging een speciaal team Vroege Interventie Psychosen

(VIP) van start, onderdeel van het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam. Daarin werken diverse specialisten nauw samen. Ze behandelen patiënten maximaal drie jaar op psychiatrisch, sociaal, medisch, financieel en maatschappelijk vlak. Doel is de eerste psychose zo kort mogelijk te laten duren en terugval te voorkomen. Inmiddels zijn er in Amsterdam drie VIP-teams actief. Ook elders in het land wordt de meervoudige, intensieve aanpak met succes toegepast.

mijn cursus

„Ik krijg een huppelend hart van hoeden”

tekst Clasina van den Heuvel
beeld RD, Henk Visscher

Naam: Hellen van Vugt
Woonplaats: Haarlem
Cursus: hoeden maken

Hellen van Vugt (50) uit Haarlem maakte in tien weken tijd vijf hoeden. Ze volgde een cursus bij ontwerpster Irene van Vugt – „geen familie” – uit Utrecht.

Na haar werk in Leiderdorp reisde Hellen van Vugt vrolijk tien keer naar Utrecht voor een les van 2,5 uur. Op woensdagavond. „Ik kwam voor het eerst in het atelier van Irene voor een workshop van een dag. Je leert zo veel van haar. Aan het eind liep ik heel trots over de Utrechtse Oudegracht met een zelfgemaakte hoed. Later volgde ik daar een cursus corsages maken.” En in september start ze met een nieuwe cursus hoeden maken. „Het is een ambacht waarin enorm veel te leren is”, zegt Hellen.

Tijdens de lessen besprak Irene vijf soorten hoeden uit de kostuumgeschiedenis. Cursisten konden daarna kiezen aan welk type hoed zij wilden beginnen. Het materiaal mochten ze zelf bepalen.

Hellen maakte een pillbox, een turban, een asymmetrisch model (van papierstro met een zelfgemaakte corsage), een hoed van sinamay (stof van vezels van de abacaplant) en een fedorahoed.

Ze licht toe: „Een pillbox is het model dat Jackie Kennedy droeg.” Het is een rond dameshoedje, in de vorm van een doosje. Het model van de tweede hoed, de turban, is geïnspireerd op een tulband, het is „een soort wikkemodel.” Weer anders is de fedora, oorspronkelijk meer een mannenhoed. „Het is zo'n panamahoed, met deuken bovenop en aan de zijkant.”

Veel van het werk aan de hoeden heeft ze thuis gedaan. Aan sommige zit nogal wat handwerk. Cursisten konden efficiënt werken en kregen de kans zo veel mogelijk uit de cursus te halen, verzekert Hellen. „Ik had nooit gedacht dat ik vijf exemplaren af zou krijgen.” Eén hoed moet ze nog bijwerken, daarbij ging iets mis met het stomen van de stof, die vervolgens om een mal moest worden gewikkeld. Dat luistert nauw, bij het maken van een hoed. De andere zijn helemaal goed. „Ik ben heel trots. Het is geweldig om zo met materialen bezig te zijn, en dat er dan een hoed onder je handen vandaan komt. Ik krijg er een huppelend hart van.”

Ze is al dertig jaar hoedenfan en zal haar zelfgemaakte creaties ook zeker dragen. „Je steekt je hoofd wel boven het maaiveld uit als je een hoed draagt. Als je ervoor kiest, moet je hem met passie dragen. Het is jammer om er een te kopen omdat het móét.”

Wat Hellen betreft, komen hoeden terug in het straatbeeld. „Ze maken iemands outfit af.”

Dit is de zevende aflevering van een serie waarin mensen vertellen over hun deelname aan een cursus.

>>refdag.nl/cursus

Hoedenfan Hellen van Vugt.